

EUROOPAN
KOMISSIO

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Bryssel 15.3.2019
JOIN(2019) 4 final

YHTEINEN KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Terveet valtameret – tärkeä liittolainen ja yhteinen vastuu

{SWD(2019) 104 final}

TERVEET VALTAMERET – TÄRKEÄ LIITTOLAINEN JA YHTEINEN VASTUU

Euroopan komissio ja korkea edustaja antoivat marraskuussa 2016 yhteisen tiedonannon nimeltä *Kansainvälinen valtamerten hallinnointi: EU:n panos vastuulliseen valtamerten hoitoon*¹. Ohjelma on osoitus EU:n kansainvälisen valtameripolitiikan syventämisestä. EU on siirtynyt ja siirtyy jatkossakin alakohtaisesta lähestymistavasta yhdenmukaiseen lähestymistapaan. EU:n kokonaistavoitteena on aina ollut varmistaa, että valtameret ovat turvallisia, puhtaita, terveitä ja kestävästi hoidettuja.

Valtamerten hallinnointia koskeva EU:n ohjelma on erottamaton osa EU:n vastausta Yhdistyneiden kansakuntien (YK) Agenda 2030:een ja erityisesti kestävä kehityksen tavoitteeseen 14, joka koskee merten ja niiden tarjoamien luonnonvarojen säilyttämistä ja kestävää käyttöä. Se osoittaa, että EU suosii vahvoja kumppanuuksia, monenvälistä vuoropuhelua ja kansainvälistä yhteistyötä, joiden avulla voidaan ryhtyä välittömästi toimiin valtamerten suojelun ja kestävä käytön varmistamiseksi.

Valtamerten terveys on olennaisen tärkeä ihmisten elämän, hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen kannalta. Valtameret imevät 25 prosenttia kaikista ihmisen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä ja levittävät lämpöä kaikkialle maapallolle. Valtameret ovat miljoonien lajien koti, ja niiden terveys on suuressa määrin riippuvainen meriluonnon monimuotoisuudesta. Kalat ja äyriäiset ovat tärkeä proteiinin ja välttämättömien mikroravintoaineiden lähde ja edistävät koko maailman elintarviketurvaa ja ihmisten terveyttä. Lisäksi ”sininen” meritalous tarjoaa kiinnostavia mahdollisuuksia kestäväan ja innovatiiviseen kasvuun sekä ihmisarvoisiin työpaikkoihin.

EU soveltaa valtameriohjelmassaan toimintaan perustuvaa lähestymistapa, jolla voidaan vastata valtamerten hallinnoinnin tärkeimpiin nykyhaasteisiin.

Tämä kertomus on ensimmäinen ohjelman hyväksymisen jälkeen annettava Euroopan komission ja korkean edustajan kertomus EU:n kansainvälistä valtamerten hallinnointia koskevan ohjelman edistymisestä. Siinä tarkastellaan ohjelman täytäntöönpanossa tähän asti saavutettua edistystä, esitellään muita ohjelman kokonaistavoitteita edistäviä saavutuksia ja luodaan katsaus siihen, miten EU on sitoutunut kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin vahvistamiseen.

Siihen liittyy komission yksiköiden valmisteluasiakirja *SWD(2019) 104*, jossa esitetään perusteellinen analyysi edistymisestä valtamerten hallinnointia koskevassa EU:n ohjelmassa asetettujen 50 tavoitteen saavuttamisessa.

KAHDESSA VUODESSA ON JO SAAVUTETTU KONKREETTISIA TULOKSIA

EU:n hyväksyttyä valtamerten hallinnointia koskevan ohjelmansa vuonna 2016 se on huomattavasti lisännyt valtameriä koskevaa toimintaansa. Kaikkien 50 toimen toteuttaminen on alkanut onnistuneesti: osa on saatu jo valmiiksi, ja osaa jatketaan vielä vuoden 2019 jälkeen. Ohjelman myötä kaikilla mantereilla ja kaikissa valtamerten hallinnointiohjelman kolmessa pilarissa on syntynyt kansainvälistä yhteistyötä. Tämä on vahvistanut EU:n roolia

- luotettavana kumppanina rakennettaessa kansainvälistä hallinnointiverkostoa, jonka ytimessä on Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimus;

¹ JOIN(2016) 49 final.

- suurimpana avunantajana hankkeissa, joissa rakennetaan kapasiteettia ja edistetään paikallisia, alueellisia ja maailmanlaajuisia toimia;
- valtamerten tutkimuksen, valvonnan ja seurannan vahvana tukijana ja palveluntarjoajana;
- johdonmukaisena sinisen talouden toimijana osallistavine ja kestävine tulevaisuudensuunnitelmineen.

EU:n kehityspolitiikassa on varattu 590 miljoona euroa valtamerten paremman hallinnoinnin edistämiseen kolmansien osapuolten kanssa², ja tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 -puiteohjelmassa on varattu yli 500 miljoonaa euroa meritutkimukseen.

• **PILARI 1: KANSAINVÄLISEN VALTAMERTEN HALLINNOINTIKEHYKSEN PARANTAMINEN**

EU on vuoden 2016 jälkeen hyödyntänyt yhä enemmän kansainvälisiä ja alueellisia foorumeita ja kahdenvälisiä suhteita tärkeimpiin kumppaneihinsa varmistaakseen, että nykyisiä sääntöjä noudatetaan, ja korjatakseen sääntelyn puutteet.

Kansainvälisellä tasolla EU on jatkanut työskentelyään erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen puitteissa. Tällä kokonaisvaltaisella sopimuksella hallinnoidaan kaikkea merellä tapahtuvaa toimintaa. Siinä EU:lla on ollut merkittävä asema oikeudellisesti sitovan välineen kehittämisessä avomerten monimuotoisuuden suojelemiseksi. Asiaa koskevat neuvottelut ovat käynnissä, ja EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat prosessin edistämistä. Biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen puitteissa EU edistää aktiivisesti ekologisesti ja biologisesti tärkeiden merialueiden (EBSA) perustamista, jotta niiden suojelu voitaisiin varmistaa. EU on myös tukenut taloudellisesti luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja auttanut näin viejämaita varmistamaan, että merten kasvistolla ja eläimistöllä käytävä kauppa on laillista ja kestävä³.

Lisäksi EU on tieteeseen perustuvan hallinnoinnin parantamiseksi edistänyt alueellisten meriyleissopimusten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen kautta valtamerten kestävyttä erityisesti suojelun ja kalastuksenhoidon osalta **alueellisella tasolla**. EU varasi vuosille 2017–2018 17 miljoonaa euroa hallinnoinnin, tutkimuksen ja kapasiteettien vahvistamiseen sekä sääntöjen noudattamisen parantamiseen niissä 18 alueellisessa kalastuksenhoitojärjestössä ja alueellisessa tonnikalan kalastuksenhoitojärjestössä, joihin EU osallistuu. Tämä kestävyteen tähtäävä EU:n toimi on kannattanut: vuoden 2017 lopussa maailman 18 edustavasta tonnikalakannasta 16 oli tieteellisten lausuntojen mukaan kestävällä tasolla.

Lokakuussa 2018 allekirjoitettua sopimusta sääntelemättömän kalastuksen estämisestä keskisen Pohjoisen jäämeren aavan meren alueilla voidaan pitää virstanpylväänä. Se paikkaa merkittävän puutteen Pohjoisen jäämeren hallinnointikehyksessä ja suojelee hauraita merten ekosysteemejä tulevia sukupolvia varten.

Keskisen Pohjoisen jäämeren kalastussopimuksessa EU ja yhdeksän muuta allekirjoittajaa sopivat kaupallisen kalastuksen kieltämisestä aluksi 16 vuoden ajaksi keskisen Pohjoisen jäämeren aavan meren alueilla, jotka vastaavat kooltaan suunnilleen Välimerta. Tänä aikana sopimuspuolet opettelevat ymmärtämään arktisia ekosysteemeitä ja jääpeitteen supistumisen myötä syntyviä mahdollisuuksia kestäväan kalastukseen.

² Ohjelmakausi 2014–2020.

³ COM(2018) 711 final.

EU pyrkii perustamaan kahdenvälisiä kumppanuuksia tärkeimpien valtamerillä toimivien tahojen kanssa. Se allekirjoitti ensimmäisen valtamerikumppanuussopimuksensa heinäkuussa 2018 Kiinan kanssa, ja on aikeissa allekirjoittaa kumppanuussopimuksen Kanadan kanssa vuonna 2019.

Maltalla vuonna 2017 pidetyssä Our Ocean konferenssissa käynnistetyssä Tyynenmeren alueen ja EU:n välisessä merikumppanuusohjelmassa pyritään tukemaan kalastuksen kestävää hallinnointia ja kehittämistä elintarviketurvaa ja taloudellista kasvua varten 15:ssä Tyynenmeren alueen valtiossa. Merikumppanuusohjelmassa sovelletaan kattavaa ja yhdenmukaista lähestymistapaa, ja siinä valtavirtaistetaan ilmastomuutosta, ympäristöä ja sukupuolten tasa-arvoa koskevia kysymyksiä kaikessa toiminnassa.

EU on vahvistanut kumppanimaiden ja -järjestöjen **kapasiteettia** valtamerten seuraamiseksi, meriluonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi sekä laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (LIS-kalastus) lopettamiseksi. Se on esimerkiksi varannut 35 miljoonaa euroa Tyynenmeren valtioille Tyynenmeren alueen ja Euroopan unionin merikumppanuusohjelmassa, 15 miljoonaa euroa Länsi-Afrikalle PESCAO-ohjelmassa, 28 miljoonaa euroa Intian valtameren alueelle ECOFISH-ohjelmassa ja 87 miljoonaa euroa yhteistyölleen Kambodžan kanssa uudessa CAPFISH-kalastusohjelmassa.

Hyvä kansainvälinen valtamerten hallinnointi tarkoittaa myös sitä, että merellä toimiminen on mahdollista turvallisessa ympäristössä. EU on globaalistrategiansa ja esimerkiksi Afrikan sarvea ja Guineanlahtea koskevien erityisten alueellisten toimintapolitiikkojensa mukaisesti omaksunut avainaseman globaalin meriturvallisuuden varmistajana. Se on ottanut käyttöön resursseja merirosvouden ja ihmiskaupan kaltaisilta merenkulun uhilta suojelemista, merionnettomuuksien vähentämistä ja ympäristökatastrofien ehkäisemistä varten. EU:n Copernicus-ohjelman satelliittitietoja ovat käyttäneet EU:n elimistä esimerkiksi Euroopan meriturvallisuusvirasto, ja lisäksi niitä on käytetty YK:n pyynnöstä kansainvälisissä etsintä- ja pelastusoperaatioissa.

PILARI 2: VALTAMERIIN KOHDISTUVAN PAINEEN VÄHENTÄMINEN JA EDELLYTYSTEN LUOMINEN KESTÄVÄLLE SINISELLE TALOUDELLE

Kestävän talouskehityksen edellytyksenä ovat terveet valtameret. Jos huomisen siniseltä taloudelta odotetaan sinisten alojen lisäarvoa ja tukea rannikkoyhteisöille, valtamerten terveyden eteen on tehtävä töitä jo tänään.

Valtameret säätelevät ilmastoamme, mutta ovat samalla erittäin alttiita ilmastomuutoksen vaikutuksille. EU edistää ja kehittää valtameriin liittyvää toimintaa Pariisin sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Tästä esimerkkeinä ovat esimerkiksi luontopohjaiset ratkaisut ja valtameripohjainen uusiutuva energia. Nämä seikat vahvistettiin komission marraskuussa 2018 hyväksymässä uudessa strategisessa visiossa ilmastoneutraalin Euroopan saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä⁴. Visiossa korostetaan merten ekosysteemien ja resurssien suojelua, käyttöä ja hallinnointia yhtenä tärkeimmistä tehtävistä ilmastomuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa.

⁴COM(2018) 773 final

Vuodesta 2017 alkaen EU on osoittanut yhteensä yli 90 miljoonaa euroa yksinomaan merten ja rannikoiden ekosysteemien ennallistamiseen maailman eri alueilla Välimeri, Kaakkois-Aasia ja AKT-maat mukaan lukien. Lisäksi EU edistää merituulivoimaa ja valtamerienergiaa puhtaan energian saamiseksi saarille ja rannikoille EU:ssa ja eri puolilla maailmaa. EU on esimerkiksi tarjonnut Intialle teknistä asiantuntemusta tarjouskilpailun käynnistämiseksi Intian ensimmäisen merituulivoimalan perustamisesta tänä vuonna.

Lisäksi EU:lla on merkittävä asema kannustamisessa tehokkaisiin maailmanlaajuisiin toimiin laivaliikenteen päästöjen vähentämiseksi päästöjen puolittamista vuoteen 2050 mennessä koskevan Kansainvälisen merenkulkujärjestön strategian mukaisesti.

EU ja Etelä-Korea allekirjoittivat yhteisen julkilausuman ponnisteluista LIS-kalastuksen torjumiseksi sen jälkeen, kun hyviä tuloksia oli saavutettu EU:n ja Korean tasavallan työryhmässä, joka perustettiin huhtikuussa 2015 LIS-kalastuksesta annetun varoituksen jälkeen.

Vuonna 2008 annetun LIS-asetuksen hyväksymisen jälkeen EU on **LIS-kalastuksen** torjunnan edelläkävijänä ryhtynyt LIS-kalastusta koskeviin vuoropuheluihin yli 50 maan kanssa kaikilla tärkeimmillä kalastusalueilla. Näiden vuoropuhelujen ansiosta 14 maata on onnistunut uudistamaan valvonta- ja hallinnointijärjestelmänsä niiden kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti⁵, jotka niillä on lippu-, rannikko-, satama- ja markkinavaltioina. EU:n LIS-politiikkaa on tuettu myös kestävästä kalastuksesta koskevien kumppanuussopimusten laajalla verkostolla. Marraskuuhun

2018 mennessä oli tehty kymmenen kalastuskumppanuussopimusta, joiden vuotuinen kokonaistalousarvio on 135 miljoonaa euroa. Lisäksi on saatu päätökseen neuvottelut kolmesta muusta kalastuskumppanuussopimuksesta, joiden on määrä tulla voimaan lähiaikoina. EU on myös hyväksynyt uusia sääntöjä EU:n laivastojen EU:n vesialueiden ulkopuolella harjoittaman kalastuksen kestävyysvarmistamiseksi⁶. Samaten EU on edelleen tukenut LIS-kalastuksen torjuntaa useissa alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä. EU:n tuella on hyväksytty LIS-kalastusta Välimerellä ja Mustallamerellä koskeva suunnitelma, ja Intian valtamerellä ja eteläisillä valtamerillä toimiville LIS-aluksille on ehdotettu tiukkoja luettelointimenettelyjä. Lisäksi Euroopan kalastuksenvalvontavirasto on Euroopan meriturvallisuusviraston tukemana käynnistänyt pilottihankkeen, jolla tuetaan ja parannetaan LIS-kalastuksen ehkäisyä kaikkialla maailmassa.

Lisäksi EU ehdotti Maailman kauppajärjestössä lokakuussa 2016 eräiden ylikapasiteettia, liikakalastusta ja LIS-kalastusta lisäävien kalastustukien muotojen kieltämistä. EU jatkaa ponnistelujaan, jotta sopimukseen päästäisiin viimeistään vuoteen 2020 mennessä kestävä kehityksen tavoitteen 14 alatavoitteen 6 mukaisesti.

EU on osallistunut kansainvälisiin toimiin yhä kasvavan **merten roskaantumisongelman** ratkaisemiseksi. Tässä yhteydessä laadittiin EU:n strategia muoveista kiertotaloudessa⁷. EU tukee aktiivisesti YK:n kolmannessa ympäristökokouksessa joulukuussa 2017

EU:n strategia muoveista kiertotaloudessa sisältää kattavan lähestymistavan muovijätteen ja mikromuovien pääsyn estämiseksi erityisesti meriympäristöön. Sen perusteella laadittiin ehdotus kymmenen rannoilta ja merestä yleisimmin löytyvän kertakäyttöisen muovituotteen kieltämiseksi sekä kadonneita ja hylättyjä kalastusvälineitä koskevien uusien sääntöjen käyttöönottamiseksi. Lopuksi lisättiin vielä ehdotus uudeksi direktiiviksi satamassa olevista vastaanottolaitteista, joilla pyritään puuttumaan muun muassa kalastusaluusten ja huviveneiden aiheuttamaan merten roskaantumisongelmaan.

⁵https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/illegal_countries_en.pdf

⁶ (EU) 2017/2403

⁷ COM(2018) 28 final.

hyväksytyn meriroskaa ja mikromuoveja koskevan päätöslauselman seuranta. EU kannatti vuonna 2018 G7-kokouksen puheenjohtajamaa Kanadan ehdotusta merten roskaantumis- ja muovijättekysymyksen nostamisesta keskiöön. Se tarjoaa myös kohdennettua tukea jätehuollon parantamiseen Tyynenmeren ja Kaakkois-Aasian alueilla, joilla muovijätteen torjuminen on erittäin haasteellista.

Transatlanttinen	suojeltujen
merialueiden	verkosto on
yhdistänyt	pohjois- ja
eteläamerikkalaiset, afrikkalaiset ja	
eurooppalaiset	Atlanttia
reunustavien	suojeltujen
merialueiden	hallinnoijat.
Kumppanuushankkeiden ansiosta	
hallinnoijat ovat pystyneet	
verkostoitumaan ja jakamaan	
parhaita hallinnointikäytäntöjä. Ne	
aikovat nyt jatkaa yhteistyötään	
yhteisen strategian pohjalta.	

EU on nimennyt yli 10 prosenttia meri- ja rannikkoalueistaan **suojelluiksi merialueiksi** jo kaksi vuotta ennen biodiversiteettisopimuksessa asetettua kansainvälistä määräaika (2020) ja osallistuu aktiivisesti niiden tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseen. Nyt se auttaa muita osapuolia tavoitteen saavuttamisessa edistämällä uusia ja hyvin hallinnoituja suojeltuja merialueita eri puolilla maailmaa. Keskinäisen oppimisen ja yhteistyön lisäämiseksi on investoitu yli 23 miljoonaa euroa suuntaviivojen laatimiseen, tieteellisen tutkimuksen tekemiseen ja kumppanuushankkeiden

käynnistämiseen.

- **PILARI 3: KANSAINVÄLISEN MERENTUTKIMUKSEN VAHVISTAMINEN JA SEN KAUTTA SAATAVIEN TIETOJEN LAADUN PARANTAMINEN**

Vahva valtameripolitiikka edellyttää ymmärrystä siitä, miten valtameret toimivat, miten ne reagoivat ihmisen toiminnasta aiheutuviin kertaantuviin vaikutuksiin ja miten niiden potentiaalia voidaan hyödyntää viisaasti.

EU on edelleen edistänyt valtamerien tutkimusta ja valtameriä koskevien tietojen keräämistä, jotta valtameristä saataisiin kattavaa, luotettavaa, vertailukelpoista ja kaikkien käytettävissä olevaa tietoa ja jotta tämän tiedon avulla voitaisiin parantaa poliittista päätöksentekoa, vauhdittaa innovointia ja edistää kestäväää sinistä taloutta. Tätä varten komissio on ryhtynyt julkaisemaan Copernicus-ohjelman puitteissa vuosittain valtamerien tilaa koskevan raportin⁸. Komissio haluaa parantaa

Komissio julkaisi vuonna 2018 toisen valtamerien tilaa koskevan raportin. Raportissa arvioidaan suurten valtamerien ja Euroopan aluementen nykytilaa, luontaista vaihtelua ja muutoksia EU:n Copernicus-ohjelman meriympäristön seurantapalvelusta saatujen kattavien ja tuoreimpien tietojen perusteella.
--

erityisesti tietojen keruuta, saatavuutta ja vertailukelpoisuutta. Komissio yhdistää Euroopan meripoliittisen seurantakeskuksen ja tietoverkon (EMODnet) kautta globaalit ja kansalliset tietokannat kansainväliseksi meritietoverkostoksi, jossa voi tarkastella sekä eurooppalaisia että muualta peräisin olevia valtameritietoja ja meridatatuotteita. Esimerkiksi vuonna 2018 EU varasi 3,5 miljoonaa euroa valtameritietoja koskevan yhteistyön parantamiseen Kiinan kanssa. Lisäksi EU rahoittaa tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti-puiteohjelmassa hankkeita, joissa tehdään havaintoja Atlantin valtamerestä ja pyritään turvaamaan Eurooppaa ympäröivien merten tulevaisuus.

⁸ <http://marine.copernicus.eu/science-learning/ocean-state-report/>

Jotta siniseen tieteeseen ja innovointiin saataisiin enemmän investointeja, komissio on tehostanut pilvipalvelujen ja tutkimusinfrastruktuurien kehittämistä Horisontti 2020 -ohjelmassa. EU:n ulkopuolisten kumppanien kanssa tehtävässä yhteistyössä opitaan ymmärtämään paremmin valtamerien dynamiikkaa ja suuntauksia. Näin myös edistetään innovointia ja pienennetään kustannuksia. Vuonna 2013 annettu Galwayn julkilausuma Atlantin valtameren yhteistyöstä on jo syventänyt EU:n merentutkimusyhteistyötä Yhdysvaltojen ja Kanadan kanssa. Tämän onnistuneen kokemuksen pohjalta EU allekirjoitti vuonna 2017 Brasilian ja Etelä-Afrikan kanssa Belémin julkilausuman Atlantin tutkimus- ja innovointiyhteistyöstä laajentaen näin yhteistyönsä Etelä-Atlantille. Komissio teki vuonna 2018 merentutkimus- ja innovointiyhteistyötä koskevia hallinnollisia järjestelyjä Argentiinan ja Kap Verden kanssa. Siitä syntynyt Atlantin valtameren tutkimusyhteenliittymä ulottuu koko Atlantin valtameren yli aina Pohjoiselta jäämereltä Eteläiselle jäämerelle.

TULEVA KEHITYS

Kansainvälistä valtamerien hallinnointia koskevan ohjelman hyväksymisen jälkeen EU on ryhtynyt sitä täydentäviin toimiin ja hyväksynyt aloitteita, joilla voidaan edelleen vahvistaa kansainvälistä valtamerien hallinnointia.

- EU on Our Ocean -aloitteen suojelija. Se peräänkuulutti Maltalla vuonna 2017 ja Balilla vuonna 2018 järjestetyissä konferensseissa määrätietoisia globaaleja toimia ja teki kunniahimoisia sitoumuksia valtamerien hallinnoinnin parantamiseksi.
- Komissio on myös pannut alulle vapaaehtoisen kestävän sinisen talouden rahoitusperiaatteita koskevan kumppanuuden. Sinisen talouden puolestapuhujana se on ehdottanut luokittelujärjestelmää ympäristön kannalta kestäviksi katsotuille taloudellisille toimille. Niitä ovat muun muassa merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu.
- Merentutkimukseen tehtyjen EU:n investointien lisäksi Copernicus-ohjelman meriympäristön seurantapalvelusta on viimeisten kahden vuoden aikana osoitettu 46 miljoonaa euroa valtamerien tilan havainnointiin, ennustamiseen ja analysointiin, ilmastomuutoksesta aiheutuvat vaikutukset mukaan lukien.
- Komissio on ehdottanut rahoituksen osoittamista kansainväliseen valtamerien hallinnointiin Euroopan meri- ja kalatalousrahaston puitteissa ohjelmakaudella 2021–2027⁹. Näin EU pystyisi toteuttamaan kohdennettuja toimia, kuten edistymään LIS-kalastuksen torjunnassa ja jatkamaan kansainvälisen meriturvallisuuden kehittämistä.
- Komissio on jättänyt ehdotuksensa vuoden 2020 jälkeistä EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027)¹⁰ varten. Myös kansainvälinen valtamerien hallinnointi on yksi ehdotettujen vuoden 2020 jälkeisten ulkoisten rahoitusvälineiden painopistealueista¹¹.
- Mustanmeren yhteisen meriohjelman kehittäminen käynnistettiin vuonna 2018 Euroopan meripäivänä Burgasissa Bulgariassa ministerikokouksen antamalla julistuksella *Towards a Common Maritime Agenda for the Black Sea*.
- EU osallistuu myös parhaillaan laadittavaan toiseen YK:n valtamerien tilan arviointiin ja on alkanut valmistella osallistumistaan YK:n kestävän kehityksen valtameritutkimuksen vuosikymmeneen (2021–2030).

⁹ COM/2018/390 final

¹⁰ COM/2018/435 final ja COM/2018/436 final - 2018/0225 (COD)

¹¹ 2018/0243 (COD); 2018/0244 (CNS); 2018/0247 (COD).

PÄÄTELMÄT JA TULEVAT TOIMET

Kansainvälisen valtamerten hallinnointia koskevan ohjelmansa hyväksymisen jälkeen EU on saavuttanut asiassa paljon menestystä. Suurta edistystä on tapahtunut kaikilla kolmella painopistealueella ja myös niiden ulkopuolella.

Haasteita on silti edelleen. Valtameret ovat monitahoisia järjestelmiä, minkä vuoksi niiden hallinnointi on monimutkaista. Ilmastomuutos, saasteet, luonnon monimuotoisuuden väheneminen, offshore-louhinta ja liikakalastus rasittavat edelleen valtameriämme. Ne muodostavat yhdessä useita uhkia meren kasvistolle ja eläimistölle. Haaste on siis niin valtava ja monitahoinen, ettei yksikään maa tai alue pystyisi vastaamaan siihen yksin. Maailman valtamerten terveyden ylläpitäminen edellyttää laajaa toimijajoukkoa, joka toimii yhtenä rintamana kansainvälisten sääntöjen puitteissa. Koska maapallon väestön arvioidaan kasvavan 9–10 miljardiin vuoteen 2050 mennessä, paine vaan kasvaa.

EU on luotettava kansainvälinen edelläkävijä valtameriä koskevissa toimissa. Se on sitoutunut muutoksen aikaansaamiseen erityisesti neljässä kymmenestä kestävästä kehityksen tavoitteesta 14 alaisesta alatavoitteesta, jotka on määrä saavuttaa vuoteen 2020 mennessä. Hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin valtameriä ja kryosfääriä koskevaa raporttia odotellessaan myös EU tehostaa toimiaan, joilla varmistetaan mukautuminen valtameriin ja niiden käyttöön kohdistuviin ilmastomuutoksen vaikutuksiin.

Euroopan komissio ja korkea edustaja perustavat vuonna 2019 EU:n kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin sidosryhmien foorumin, jolla kohtaavat maailman valtamerten ja merten asiantuntijat, kansalaisyhteiskunnan edustajat, tutkijat ja päätöksentekijät. Foorumilla seurataan EU:n asettamia painopisteitä, keskustellaan kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin nykyisistä ja tulevista haasteista ja suositellaan tulevia toimia.